

Μάθημα 8^ο – Σελίδα 9 του φυλλαδίου

ii. Ξύλινα πνευστά μουσικά όργανα

Η ονομασία τους δεν σημαίνει απαραίτητα ότι είναι φτιαγμένα από ξύλο. Μπορεί κάποια να φτιάχνονταν παλαιότερα από ξύλο (όπως το φλάουτο). Κυρίως όμως λόγω του ήχου τους, που μοιάζει με αυτόν των πνευστών φτιαγμένων από ξύλο, ονομάζονται ξύλινα.

Τα ξύλινα πνευστά όργανα χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες:

- α) πνευστά με απλό επιστόμιο (π.χ. φλάουτο)
- β) πνευστά με **μονή γλωττίδα** (π.χ. κλαρινέτο)
- γ) πνευστά με **διπλή γλωττίδα** (π.χ. όμποε)

Μονή ή διπλή γλωττίδα. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι ένα είδος επιστομίου κάποιων ξύλινων κυρίως πνευστών. Η γλωττίδα όμως, ξεχωρίζει πολύ από το μουσικό όργανο, και είναι σαν «καλαμάκι» που εξέχει από αυτό στο πάνω μέρος του.

Ουσιαστικά, η γλωττίδα μέσα της έχει (αποτελείται από) ένα μικρό κομμάτι φτιαγμένο από καλάμι, μέταλλο ή σκληρή γόμα. Όταν εμείς φυσάμε στη γλωττίδα για να παίξουμε το μουσικό όργανο, αυτό το κομμάτι «πάλλεται», δηλαδή κουνιέται πολύ γρήγορα και παράγει τον ήχο. *Ο ήχος μετά διαμορφώνεται ανάλογα με το πώς πατάμε εμείς τα κουμπιά ή με το πώς κλείνουμε τις τρύπες, που υπάρχουν πάνω στα πνευστά.*

Η διπλή γλωττίδα δεν ονομάζεται έτσι επειδή στα πνευστά εξέχουν 2 γλωττίδες μαζί, αλλά γιατί αποτελείται από 2 κομμάτια καλαμιού, μετάλλου ή γόμας, που πάλλονται μεταξύ τους.

Η (μονή ή διπλή) γλωττίδα είναι το σημείο στο οποίο βάζουμε τα χείλη μας για να φυσήξουμε και να παίξουμε τα (ξύλινα) πνευστά.

Φλογέρα - Ένα ξύλινο καλάμι με πολλές τρύπες!

Είναι ένα από τα πιο γνωστά στα παιδιά ξύλινο πνευστό, που μπορεί βέβαια πλέον να είναι φτιαγμένη και από πλαστικό. Πρόκειται για έναν σωλήνα ανοιχτό στο κάτω του μέρος (χωρίς καμπάνα), με επιστόμιο στο πάνω μέρος και τρύπες σε σχετικές αποστάσεις μεταξύ τους. Φυσώντας λοιπόν, στο επιστόμιο και κλείνοντας με τα δάχτυλά μας τις τρύπες της φλογέρας, μπορούμε να παίξουμε μουσική. Υπάρχουν πολλά μεγέθη φλογέρας, από 15 ως 50 εκατοστά. Ο ήχος της φλογέρας είναι πολύ απαλός και διακριτικός.

Κλαρινέτο ή κλαρίνο

Πρόκειται για ένα από τα πιο βασικά μουσικά όργανα της παραδοσιακής ελληνικής μουσικής. Η κανονική του ονομασία είναι κλαρινέτο, όμως στην Ελλάδα έχει επικρατήσει ο όρος «κλαρίνο». Συνήθως με τον όρο «κλαρινέτο» αναφερόμαστε κυρίως στην εκδοχή του οργάνου της κλασικής μουσικής (ή της συμφωνικής ορχήστρας).

Αποτελείται από έναν ξύλινο σωλήνα με τρύπες, όπως η φλογέρα. Όμως παράλληλα, έχει και «μεταλλικά κλειδιά», δηλαδή καπάκια, τα οποία ανοίγουν ή κλείνουν (πάνω σε) άλλες τρύπες που βρίσκονται στον σωλήνα του κλαρίνου. Στο κάτω του μέρος καταλήγει σε καμπάνα. Ο ήχος του είναι γλυκός και διαπεραστικός.

Ο μουσικός που παίζει κλαρινέτο ή κλαρίνο ονομάζεται **κλαρινετίστας** ή **κλαρινίστας**.